

ATILLA YOLDAS
 Så får vi stopp på
 våldtäktskulturen

CECILIA HAGEN
 Anita blev Sveriges enda
 sexgudinna med världsrykte

Hundratals svenskar åkte till kriget för att slåss för IS – så lever återvändarna i dag

Publicerad 24 jun 2017 kl 07.30

De återvänder från IS

Då poserade de öppet på Facebook som oöverbaserliga krigare, ofta med dödade fienders skändade kroppar.

I dag lever de som skuggor och gör allt för att undvika att bli igenkända.

Expressen har kartlagt återvändarna, de 150 svenska misstänkta IS-terrorister som i tysthet återvänt till Sverige.

– Vi har tillräckligt med problem, säger en av dem - och vägrar mötas.

Men under den pågående offensiven mot IS väntas fler av de 112 från Sverige som är kvar i kriget - de som är mest radikala - återvända.

Dela artikel

Porten till hyreshuset i en av Stockholms södra förorter är låst. En kvinna svarar i porttelefonen:

– Vem är det som söker honom, frågar rösten.

Hennes son är en av de som har återvänt från kriget i Syrien. Han var en av de första som anslöt sig till gruppen Kataeb al-Muhajirin wal-Ansar (migranternas och sympatisörernas bataljoner). Det var i slutet av 2012 och början av 2013 när han och flera andra svenska medborgare åkte ner till Syrien och anslöt sig till jihadisterna. Då fanns inte terrorgruppen IS. Några få gick med Fria Syriska armén men bytte snabbt till al-Qaida innan de slutligen anslöt sig till IS 2014.

– Min son valde att åka till Syrien för att hjälpa människor. Hans mål var att jobba för en hjälporganisation som hjälpte syrier på plats. Han var inte terrorist när han åkte, säger kvinnan.

Hennes röst ekar i trappuppgången.

Sonen står tyst inne i lägenheten. Han vill inte prata om tiden i Syrien. Han bara lyssnar och låter sin mamma föra samtalet.

– Min son försöker förtränga det han har varit med om. Han vill inte öppna upp gamla sår. Han har gått genom ett helvete och vi försöker hjälpa honom att gå vidare, säger mamman.

Den unge mannen lever – precis som resten av de som har återvänt och Expressen tagit kontakt med – ett tillbakadraget liv här hemma i Sverige.

En del av återvändarna har valt att byta namn. Inte sällan bor de hos släktingar eller vänner, fortfarande med ryggen vänd från det samhälle de lämnade för att ansluta sig till

MEST SETT

Så många brott anmäldes i Sverige 2019

Brottsstatistik 2019 från Brottsförebyggande rådet (BRÅ)

LIVE

LIVE-TV: Senaste nyheterna med Expressen TV

NYHETER

Statsepidemiolog: "Inte så konstigt att det dyker upp fall utanför Kina"

SENASTE NYTT

- 23 min** KD vill ha ny folkräkning – för att avslöja papperslösa
- 19.18** Misstänkta skjutvapen hittade i bil – man gripen
- 19.07** Skånske grevens vänskap med drottning Margrethe
- 18.59** Person påkörd av bil – förd till sjukhus
- 18.54** Hon överfölls av okänd man – högs 13 gånger
- 18.45** Polisens varning: Kvinna bedragen – i sitt eget hem
- 18.37** Flera personer kan ha varit inblandade i mordet
- 18.30** Yanyah flydde sin våldsamma pojkvän – räddades av träning
- 18.15** Tre män häktas för batteridumpningen
- 18.11** Anders W Jonsson: "I det läget faller januariavtalet"

Har du ett nyhetstips?
Så kontaktar du Expressen

kriget.

Andra har bett om samhällets hjälp och fått skyddade personuppgifter. Skälen kan vara många, men ett par av dem har haft kontakt med svensk Säkerhetspolisen efter hemkomsten.

”Det var inte som jag trodde”

– Vem är du? Du hade ringt?

Rösten i andra änden låter sömnig. Han har flera missade samtal på telefonen och ringer tillbaka.

Vi presenterar oss och berättar vårt syfte. Mannen med den sömniga rösten är avvaktande.

– Det var inte som jag trodde, säger han om tiden i Syrien.

Han växte upp i förorten i en traditionell muslimsk familj. Rötterna är i Syrien och det var dit han vände tillbaka för tre år sedan.

Då var han aktiv på sociala medier. I dag gör han allt för att inte väcka uppmärksamhet. Den 11 juli 2014 registrerade sig den då 32-åriga göteborgaren som stridande, enligt IS egna dokument. Enligt noteringarna följer han samma välkända smuglingsväg som tusentals andra IS-anhängare gör vid den här tiden, från Turkiet över gränsen till den nordliga syriska staden Jarabulus, utanför Aleppo.

Det är en tid då IS och dess anhängare känner stark medvind. Under hela året har de militära framgångarna kommit, slag i slag.

IS brutala styrkor verkar ostoppbara.

Det nya året inleddes med att Falluja faller i Irak och kommer i den islamistiska sektens händer. Senare under våren utropas Raqqa i norra Syrien till IS "huvudstad". Mosul, Iraks andra största stad med rika oljeegendomar, faller.

Den 29 juni, två veckor innan flera av svenskarna ska ha rest in till Syrien, hade IS ledning officiellt deklarerat ett nytt islamistiskt kalifat i det stora område gruppen lagt under sig på kort tid. Den aggressiva sekten kontrollerar ett område som omfattar en tredjedel av Iraks och Syriens yta, befolkat av åtta miljoner människor.

Enligt IS egna rekryteringsdokument tar 32-åringen från Göteborg krigarnamnet Abu Aisha al-swaidi. Rekryteraren skriver ner hans utbildning: "oavslutade universitetsstudier". Hans kunskaper om islamisk lag, sharia, beskrivs som "enkel".

Erfarenheter av strid: obefintliga.

Men han önskar, enligt noteringarna uppdrag som "stridande".

– Jag har varken några kunskaper om sharia eller krig, säger han i dag när vi når honom på telefon.

Skickade bilder och uppmanade vännerna att ansluta

En annan person från Malmö som gjorde samma resa via Jarabulus i maj 2014 var en då 24-årig man med irakisk-kurdiska rötter. Han heter Walad Yousef och är nu 27 år. Hans tagna namn i IS: Abu Salah Al Deen Al Kurdi.

Walad Ali Yousef

Född: 1990

Då: Ska ha anslutit sig till IS sommaren 2014.
I dag: Lever under skyddad identitet. Säger att han har svårt att få jobb.

FAKTA, WALAD ALI YOUSEF

- Född 1990
- Från Malmö
- Ska ha anslutit sig till IS under sommaren 2014. Bodde i den IS-kontrollerade staden Raqqa men har hävdat att han utfört hjälparbete.
- I dag: Lever under skyddad identitet. Säger att han har svårt att få jobb.

"Du kommer aldrig se vad som händer om du inte är på Allahs väg", skrev han till en vän på Facebook.

Walad Yousef skickade runt bilder till kompisar i Sverige från ett träningsläger. Han uppmanade andra att ansluta.

På en av bilderna poserar han stolt med en kalasjnikov. En annan bild visar när han står bakom en mur av sandsäckar och skjuter med en kulspruta mot ett tomt ökenlandskap.

Omgivningen överraskades när den nyfrälste 24-åringen anslöt till Islamiska staten. Han hade tidigare varit mer känd som en lokal kriminell i Malmö, som förekommit i utredningar om rån och penninghäleri. I IS värvningsdokument, som läckt ut, anmälde han sig frivillig till stridande förband under smeknamnet. Förra våren återvände han hem, och hävdade att han ägnat sig åt att hjälpa utsatta i IS-fästet Raqqa i Syrien.

Under året i Sverige har han fått skyddade personuppgifter.

– Jag vill bara glömma allting, säger han och berättar att resan till konfliktområdet fått konsekvenser för arbetslivet.

– Jag söker många jobb, men får inga, för att mina bilder finns ute.

Vi ber honom, och andra återvändare, att ge sin egen bild om varför de anslöt till extremistiska grupper i krigsområdet. Det skulle vara bra att höra deras bild eftersom många svenskar är oroliga för vad återvändarna ska göra när de kommer tillbaka.

Malmö-jihadisten är inte intresserad.

– Ni i media har skrämt dem. Jag vet inte varför de är rädda.

De tror att människor som återvänder kan vara farliga för svenska samhället och att de kan utföra terroråd och döda människor.

– Det vet jag inte faktiskt.

Han tar en paus.

– Om jag ska berätta måste jag ljuga. Du kommer aldrig att skriva sanningen.

Vad menar du med att du skulle behöva ljuga?

– Nej, jag vill inte ha med media att göra. Nu försöker jag hitta jobb. Jag försöker glömma allting. Det är bättre att vi glömmar, säger han och lägger på.

Poserar bredvid döda människor

En 39-årig man från Malmö, Bherlin Dequilla Gildo, med aliaset Abu Dhirar Filibbini, har också återvänt från Syrien. Han deltog i flera spektakulära attacker mot syriska regimens baser men har även propagerat för våld och mord. Mannen gjorde sig känd för sina makabra bilder från striderna i Syrien. Några av de värsta lade han själv upp på sociala medier i december 2012. Då hade han och ett tiotal andra svenska jihadister anslutit sig till kriget i Syrien. Han poserar vid människolik och skriver "det är en av Assads hundar".

Dequilla Gildo Bherlin

Född: 1978

Då: Krigade för Mujahdeen
Fi Ash-Sham.

I dag: Lever under nytt namn
på en sydsvensk ort.

FAKTA, DEQUILLA GILDO BHERLIN

- Född 1978
- Från Lund
- Krigade för Mujahdeen Fi Ash-Sham som en av de första svenskarna som reste ner för att strida i Syrien. Det finns bilder där han poserar intill krigsoffer. Återvände för flera år sedan.
- I dag: Lever under nytt namn på en sydsvensk ort.

39-åringen förnedrar tillfångatagna kristna syrier.

Nu är han tillbaka i Sverige och har skulder på flera hundratusen. Han har bytt både för och efternamnet för att undgå att någon ska känna igen honom.

– Det finns ingen med det här namnet, säger en man som är skriven på samma adress som 39-åringen i Malmö.

Han lägger på och stänger av sin mobil.

Expressens Mellanösternkorrespondent Kassem Hamadé träffade en av hans kamrater i Syrien för ett par år sedan. Han sa om Bherlin Dequilla Gildo:

– Han kan göra vad som helst. Till och med jag är rädd för honom, säger en av de som stridit med honom.

Kommunerna medger dålig överblick

De drygt 150 återvändarna försöker återvända till ett liv i Sverige. Nyligen kunde SVT avslöja att kommunerna dit återvändarna bosätter sig sällan vet ens hur många återvändare de har i sitt område.

– Vi vet inte om några återvändare, säger Christina Kiernan, samordnare mot våldsbejakande extremism i Stockholms stad och [beskriver för SVT situationen som](#)

orimlig.

Inte heller Göteborg som haft särskilt många IS-resenärer och även många återvändare uppger i samma granskning att de har en överblick.

Många återvändare söks upp av Säpo, några har lagförts för småbrott och de flesta gör allt för att hålla en låg profil.

Men en del av återvändarna har blivit välkända namn. Som Osama Krayem och Mohamed Belkaid, båda ingick i terrorcellen som utförde terrordåd i Belgien.

Osama Krayem

Född: 1992

Då: Anslöt sig till kriget i Syrien för att därefter återvända till Belgien.

I dag: Sitter häktad misstänkt för terrordåden i Bryssel.

FAKTA, OSAMA KRAYEM

- Född 1992
- Från Malmö
- Postade i januari 2015 en bild på sig själv klädd i kamouflagejacka, beväpnad med en kalasnikov och en IS-flagga i bakgrunden. Anslöt sig till kriget i Syrien för att därefter återvända till Belgien, där han anklagas för att ha mördat 32 personer i terrordåd.
- I dag: Sitter häktad misstänkt för terrordåden i Bryssel.

Göteborgarna Sultan Al Amin, 31, och Hassan Al-Mandlawi, 33, har kunnat dömas till livstidsstraff för terrorbrott efter att de båda kopplas till ett dubbelmord våren 2013 i Aleppo i norra Syrien. Avrättningen fångades på film och på bilderna syns hur två män får halsarna avskurna inför en samling jublande män.

I dag sitter Al Amin isolerad i Kumlabunkern där han varit inblandad i **flera konflikter med andra intagna** som bedöms som landets farligaste fångar.

Al-Mandlawi har hamnat i flera bråk med intagna på anstalten i Salberga. En fånge larmade i december kriminalvårdare om att **Al-Mandlawi stulit en frukt som var hans**. När han försökte ta tillbaka frukten blev han slagen på ryggen på ryggen med öppen handflata, enligt Kriminalvården. Han blev då isolerad.

Sedan hamnade han i ett nytt bråk i samband med att han skulle låsas in, **precis då han ville ha filmjök att äta**. Det fick han inte och blev förbannad.

"Al-Mandlawi börjar skrika och slänga tallrikar mot dörren, personal försökte stänga dörren men han höll upp den med rullatorn. Personal larmade direkt", står det i Kriminalvårdens beslut.

Sultan Al Amin

Född: 1985

Då: Mördade i Syrien 2013.

I dag: Avtjänar fängelsestraff på livstid för terroristbrott.

FAKTA, SULTAN AL AMIN

- Född 1985
- Från Göteborg
- Dömd till livstids fängelse för terrorbrott genom mord i Syrien 2013. Återvände senare och fick jobb som truckförare på Volvo i Göteborg.
- I dag: Avtjänar fängelsestraff på livstid i Kumlabunkern för terroristbrott. Hamnat i flera konflikter i fängelset.

Hassan Al-Mandlawi

Född: 1983

Då: Var prickskytt i Syrien och hade ledande funktioner under åren 2012 till 2013.

I dag: Avtjänar fängelsestraff på livstid för terroristbrott.

FAKTA, HASSAN AL-MANDLAWI

- Född 1983
- Från Göteborg
- Dömd till livstids fängelse för terrorbrott genom mord i Syrien 2013. Var prickskytt i Syrien och hade ledande funktioner under åren 2012 till 2013. Skjuten i huvudet i strid och återvände.
- I dag: Avtjänar fängelsestraff på livstid för terroristbrott. Hamnat i flera dispyter i fängelset.

Reste till Syrien med sin sjuåriga dotter

Det har gått snart tre år sedan IS utropade sitt kalifat. Och det är en tillbakapressad rörelse som drabbats av stora motgångar. Både på slagfältet där stad efter stad tagits ur deras grepp, men också politiskt. Av den forna glansen i det utropade kalifatet som skulle vara starten på det slutgiltiga underkuvande av hela världens befolkning finns inte mycket kvar.

Och i en lägenhet i västra Frölunda är den nu 34-årige mannen nervös för att vi ska skriva ut hans namn.

– Vi har tillräckligt med problem, säger han och vill inte träffas.

I svenska myndighetshandlingar kan vi följa hans väg till Syrien. För med sig ner hade han sin då sjuåriga dotter. Och dotterns mamma försökte förtvivlat få tillbaka flickan som bara försvann.

En polisutredning inleddes om flickans försvinnande spåren ledde först till Tyskland och snart också Syrien.

Mamman vill inte medverka i någon intervju men i inlagor till tingsrätten i Göteborg skriver hon om hur dottern plötsligt försvann från skolan.

"Sedan slutet av maj är (dottern) och "32-åringen" försvunna och (dottern) är internationellt efterlyst I deras bostad finns vare sig (32-åringen) eller (dottern) att finna, i stället bor där tre främmande män".

Att han verkligen tog dottern till Syrien bekräftar han nu. Men han säger samtidigt att det som mötte dem där inte var vad han hade förväntat sig.

– Det var inte som jag mindes det som barn.

Han säger att flera av uppgifterna i dokumenten som läckt från IS stämmer, hans födelsedatum tiden för resan och mycket annat. Men han nekar helt till att ha stridit i Syrien eller anslutit sig till organisationen.

Därför menar han att mycket av det som står upptaget om honom måste gälla någon annan.

– Det är himla konstigt. Vem som helst kan ju säga att jag är jag. Det är krig liksom. Det kanske är någon som rekommenderat mig men jag vet inte, säger han.

– Jag åkte ner för att gifta mig. Det var vad jag gjorde. Jag gifte mig och har två barn.

Och nu är de i Turkiet och kan nu inte komma hit. De har inget pass och inget id-kort ingenting.

– Jag var överallt i nästan hela Syrien. Jag flyttade runt hela tiden till säkrare och säkrare ställen tills jag kom därifrån.

Det står att du har ett önskat uppdrag som stridande.

– Det vet jag ingenting om. Faktiskt. Hade jag velat kriga hade jag aldrig kommit tillbaka hit, eller hur?

Det finns ju bevisligen de som har återvänt.

– Det är väl för att de planerar att göra någonting här. Har man bestämt sig för att kriga så vänder man inte tillbaka så, det går inte.

"De riktigt farliga har inte kommit tillbaka ännu"

Försvarshögskolan presenterade nyligen en kartläggning av 267 personer från Sverige som anslutit sig till IS och andra militanta islamistiska grupper i Syrien och Irak. Enligt den är 112 personer fortfarande kvar i krigsområdet, varav 40 procent är kvinnor och många antas ha barn som de tagit med sig ner eller fött på plats. Under den pågående offensiven mot Raqqa i Syrien förväntas fler försöka återvända till Sverige. Det visar sig genom att fler vänder sig till konsulat i Turkiet, enligt terrorforskaren Magnus Ranstorp som är en av

författarna bakom rapporten "Swedish Foreign Fighters in Syria and Iraq". Kvar på plats kan det finnas mer radikala personer som tillbringat en lång tid under IS.

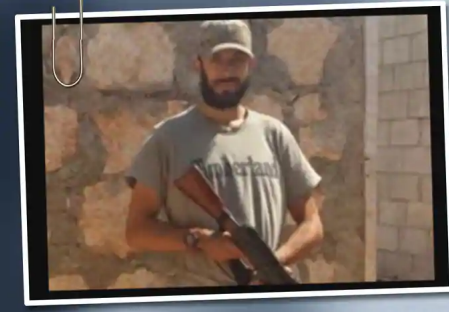
– De riktigt farliga har inte kommit tillbaka ännu, säger Magnus Ranstorp.

– De kan vara på väg och då kommer Säkerhetspolisen att hantera dem.

Han ger exempel på Mohamed Belkaid och Osama Krayem, som visat sig vara farliga, av de som återvänt hittills.

– Den övervägande majoriteten gör ingenting, men de är fortfarande en risk för myndigheterna och det måste man hantera. Det är viktigt för polisen att kunna prioritera detta område så att de inte blir farliga för samhället.

Övriga återvändare

Mirsad Bektasevic

Född: 1987

Då: Stred i Syrien för en jihadistisk grupp.

I dag: Sitter häktad i Grekland.

FAKTA, MIRSAD BEKTASEVIC

- Född 1987
- Från Kungälv
- Har stridit i Syrien för en jihadistisk grupp men återvänt. Är tidigare, 2007, dömd till över åtta års fängelse för terroristbrott.
- I dag: Sitter häktad i Grekland efter ett misslyckat försök att återigen ta sig till Syrien.

Liridon Shasha

Född: 1985

Då: Fotbollstalang som växte upp i Tibro. Synts i propagandavideo med IS-jihadister.

I dag: Är registrerad som utvandrad till Syrien.

FAKTA, LIRIDON SHASHA

- Född 1985
- Från Göteborg
- Den före detta fotbollstalangen Liridon Shasha växte upp i Tibro och hade varierade betyg på Fågelviksgymnasiet. Förekommer i en propaganda-video med andra svenska IS-jihadister, varav flera har dödats i Syrien.
- I dag: Är registrerad som utvandrad till Syrien, men en närstående har uppgett att Liridon och hans storebror, som också är utvandrad i Syrien, har bosatt sig i Asien.

Khaled Shahadeh

Född: 1990

Då: Stred för IS i Syrien eller Irak och ska ha splitterskaddats.

I dag: Uppges av anhöriga bo i Göteborg.

FAKTA, KHALED SHAHADEH

- Född 1990
- Från Göteborg

- Stred för IS i Syrien eller Irak och ska ha splitterskadats. Han ska ha återvänt och sedan försökt ta sig ner igen men stoppats i Turkiet.
- I dag: Uppges av anhöriga bo i Göteborg.

Akar Saman Ali

Född: 1989

Då: En av flera vänner i samma stadsdel i Stockholmsområdet som begav sig ner till Syrien.

I dag: Folkbokförd i Stockholmsområdet.

FAKTA, AKAR SAMAN ALI

- Född 1989
- Från Stockholm
- En av flera vänner i samma stadsdel i Stockholmsområdet som begav sig ner till Syrien. Har uttryckt IS-sympatier på sociala medier. Det finns skiftande uppgifter om han är tillbaka eller inte. Han har upptaxerats av Skatteverket, men inte svarat på myndighetens förfrågningar.
- I dag: Folkbokförd i Stockholmsområdet. En familj som bott på adressen i ett år känner inte igen hans namn, eller varför han står skriven på adressen. "Jag vill inte att ni ska ringa", säger en anhörig på telefon.

Personer som inte återvänt

Michael Skråmo

Född: 1985

Då: Flyttade med hustru och fyra barn till Syrien 2014

I dag: Sprider propaganda från Raqqa

FAKTA, MICHAEL SKRÄMO

- Född 1985
- Från Göteborg
- Konvertit som hösten 2014 flyttade med sin familj, hustru och fyra barn till Raqqa. Har från Syrien öppet propagerat för IS och uppmanat människor att ansluta sig till terrorgruppen i olika sociala medier. Efter Paris-attackerna gick han till angrepp på sociala medier mot muslimer som tog avstånd från dåden.
- I dag: Sprider propaganda från Raqqa.

Mostafa Shade

Född: 1989

Då: Hoppade av läkarstudier i Tjeckien för att strida i Syrien.

I dag: Har slutat uppdatera sociala medier öppet. Det är oklart var han befinner sig.

FAKTA, MOSTAFA SHADE

- Född 1989
- Från Göteborg

- Hoppade av läkarstudier i Tjeckien för att strida i Syrien. Lade under 2014 ut en bild på sig själv när han satt i ett irakiskt militärfordon efter att IS stormat Mosul i Irak. Har via sin Facebook-sida uppgett att han tillhör terrorgruppen. Hans bror Taha Shade och kusiner Omar Shahadeh och Jonas Aref El Hassan har dödats i Syrien. En kusin har återvänt till Sverige. Mostafa fick ett strafföreläggande för bruk av cannabis 2011.
- I dag: Har slutat att öppet uppdatera sociala medier. Det är oklart var han befinner sig.

Dela artikel

Daniel Olsson
daniel.olsson@gt.se

Diamant Salihu
diamant.salihu@expressen.se

Kassem Hamadé
kassem.hamade@expressen.se

Anmäl text- och faktafel Anmäl till Medieombudsmannen

■ ■ **Detta är en nyhetsartikel.** Expressen granskar, avslöjar och ger dig de senaste nyheterna på ett objektivt och sakligt sätt. [Mer om oss här.](#)

Varning för trafik kaos – nu kommer tyska kylan

TRAFIKVERKET Publicerad 29 jan 2020 kl 22.10

Varning för trafik kaos efter tysk-kylan

Trafikverket höjer beredskapen på vägarna efter snöalarm.

Snökaos och kallt – i norra Sverige.

Därför ökar Trafikverket beredskapen på vägarna.

– Vi är på tårna. Men oavsett hur mycket utrustning, så kan det bli svårt när det kommer mycket snö, säger Bengt Olsson, presschef på Trafikverket.

I mellersta och södra delarna av landet fortsätter det milda vädret.

Dela artikel

Ett omfattande nederbördsområde täcker landet från norra Svealand och norrut. Nederbörden faller mest som snö men möjligen med regninslag vid södra Norrlandskusten. Detta rör sig sakta norrut under torsdagen.

Längre söderut är det den mildare luften som dominerar. Under torsdagen drar ett regnområde förbi längst ner i södra Sverige och i främst Skåne kan det möjligen bli inslag

MEST SETT

Så många brott anmäldes i Sverige 2019

Brottsstatistik 2019 från Brottsförebyggande rådet (BRÅ)

LIVE

LIVE-TV: Senaste nyheterna med Expressen TV

NYHETER

Statsepidemiolog: "Inte så konstigt att det dyker upp fall utanför Kina"

SENASTE NYTT

- 24 min** KD vill ha ny folkräkning – för att avslöja papperslösa
- 19.18** Misstänkta skjutvapen hittade i bil – man gripen
- 19.07** Skånske grevens vänskap med drottning Margrethe
- 18.59** Person påkörd av bil – förd till sjukhus
- 18.54** Hon överfölls av okänd man – höggs 13 gånger
- 18.45** Polisens varning: Kvinna bedragen – i sitt eget hem
- 18.37** Flera personer kan ha varit inblandade i mordet
- 18.30** Yanyah flydde sin våldsamma pojkvän – räddades av träning
- 18.15** Tre män häktas för batteridumpningen
- 18.11** Anders W Jonsson: "I det läget faller januariavtalet"